

UZASADNIENIE

W związku z podjęciem przez Radę Ministrów uchwały Nr/2008 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2008 r. „Dofinansowanie zakupu podręczników dla dzieci rozpoczynających obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, naukę w klasach I-III szkoły podstawowej lub w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia – Wyprawka szkolna”, projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników dla dzieci rozpoczynających w roku szkolnym 2008/2009 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne oraz naukę w klasach I-III szkoły podstawowej, a także w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia.

W § 2 projektu rozporządzenia określono, że pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników przysługuje dzieciom rozpoczynającym w roku szkolnym 2008/2009 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, naukę w klasach I-III szkoły podstawowej lub w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, które pochodzą z rodzin, w których dochód na osobę nie przekracza kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, o którym mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.), czyli 351 zł.

Początek edukacji szkolnej wiąże się z dużym przeżyciem emocjonalnym, który może wyrażać się w formie lęku przed szkołą. Wszystkie metody, które ten stres mogą niwelować należy zaliczyć do korzystnych tak dla samego dziecka, jego rodziców jak i dla przyszłej pracy dydaktyczno-wychowawczej szkoły. Tym bardziej w trudnej sytuacji są dzieci z rodzin o niskim statusie ekonomicznym. Zakup nowych, kolorowych, czasem w niektórych domach - pierwszych książek, staje się przeszkodą nie do pokonania. Projekt rozporządzenia dotyczy dzieci rozpoczynających karierę szkolną na I etapie kształcenia, których rodziny zagrożone są wykluczeniem społecznym z powodu ubóstwa.

W § 2 określono również kwoty górnej granicy wartości pomocy dla poszczególnych grup uczniów. Zróżnicowanie wartości kwot dofinansowania wynika z cen podręczników dostępnych na rynku i zależności proporcjonalnego ich wzrostu na poszczególnym etapie edukacyjnym.

W § 3 projektu rozporządzenia określono procedury składania wniosków o przyznanie pomocy w ramach programu.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych), a także dyrektora szkoły, nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą przedstawiciela ustawowego lub rodziców zastępczych. Wniosek składa się w szkole, do której uczęszcza lub będzie uczęszczał uczeń. Grupa podmiotów, które mogą wystąpić z wnioskiem o dofinansowanie wyczerpuje zakres osób mających wiedzę, co do sytuacji materialnej dziecka. Znane są przypadki, w których rodzice z przyczyn osobistych nie chcą sami występować z prośbą o pomoc. W takich sytuacjach rolę wnioskodawcy spełniają wymienione w tej części rozporządzenia osoby.

Określono podmioty odpowiedzialne za ustalenie terminów składania wniosków. Jest to odpowiednio wójt gminy, burmistrz lub prezydent miasta właściwy dla siedziby szkoły, a w przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia - minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Zebranie przez Ministerstwo Edukacji Narodowej szacunkowych danych o liczbie uprawnionych do otrzymania dofinansowania w *Programie* oraz przekazanie środków finansowych w dwóch transzach pozwala na wydłużenie terminów składania wniosków do dyrektora szkoły i umożliwia dostosowanie ich przez organ prowadzący do rzeczywistych potrzeb beneficjentów.

Ponadto wprowadza się zapis o korzystaniu ze stałych świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej, który przedstawi realny obraz sytuacji materialnej rodziny. Uszczegółowienie to wprowadza ostrzejszy rygor spełnienia warunków dla osób, które przekraczają kryterium dochodowe z ustawy o pomocy społecznej np. pobierając zasiłek celowy, okresowy, z tytułu zdarzenia losowego, albo spełniają je

tylko w jednym miesiącu, a które otrzymałyby również zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń pomocy społecznej.

W § 4 projektu rozporządzenia określono, że dyrektor szkoły lub przedszkola obowiązany jest sporządzić listę dzieci uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników i przedstawić ją do zatwierdzenia, odpowiednio wójtowi gminy, burmistrzowi, prezydentowi miasta albo ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Dyrektor szkoły sporządzając listę uczniów korzystających z dofinansowania podręczników dokonuje kwalifikacji według reguł zawartych w kryteriach *Programu*. Zatwierdzenie listy przez wójta gminy, burmistrza, prezydenta miasta dokonuje się z chwilą przekazania na konto bankowe szkoły środków finansowych a w przypadku szkół prowadzonych przez osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego lub przez osoby fizyczne bezpośrednio rodzicom (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym) dziecka.

W § 5 projekcie rozporządzenia określono, procedury przekazania środków dla uczniów.

Koszty zakupu podręczników po przedłożeniu dowodu zakupu, którym jest imienna faktura VAT, zwraca rodzicom (prawnym opiekunom) odpowiednio dyrektor szkoły, a rodzicom dzieci ze szkół prowadzonych przez podmioty inne niż jednostki samorządu terytorialnego odpowiednio wójt gminy, burmistrz, prezydent miasta, właściwy dla siedziby szkoły.

W § 5 projektu rozporządzenia określono także możliwość zwrotu kosztów na podstawie potwierdzenia zbiorowego zakupu podręczników, którym jest faktura VAT wystawiona na podmiot zamawiający wraz z imienną listą uczniów dokonujących wpłaty. Zapis ten jest weryfikacją działań po doświadczeniach związanych z obsługą Programu w latach ubiegłych. Podczas zakupu dla grupy uczniów podręczników tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający np. Rada Rodziców, rodzic, nauczyciel otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia wszystkich osób, dla których zakupiono książki. Zatem podmiot zamawiający nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się

podstawą do zwrotu poniesionych kosztów w ramach Programu. Rozwiązanie przyjęte w rozporządzeniu umożliwia stworzenie listy wpłacających i wraz z fakturą VAT stanowiącej potwierdzenie zakupu.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414) projekt ww. rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny

Rozporządzenie jest skierowane do dzieci rozpoczynających w roku szkolnym 2008/2009 obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne, naukę w klasach I-III szkoły podstawowej lub w klasach I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia.

Wprowadzane przepisy pozwolą na objęcie pomocą w formie dofinansowania zakupu podręczników ok. 400 000 dzieci.

Proponowane rozwiązania oddziaływać będą także na podmioty uczestniczące w realizacji programu: wojewodę, kuratora oświaty, jednostki samorządu terytorialnego oraz ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

2. Konsultacje społeczne

Projekt rozporządzenia do konsultacji społecznych otrzymali:

1. Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
2. Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
3. Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
4. Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
5. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
6. Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
7. Krajowa Sekcja Edukacji Narodowej KNSZZ „Solidarność 80” Regionu Śląsko-Dąbrowskiego;
8. Zarząd Krajowy Związku Zawodowego Nauczycieli Średnich Szkół Leśnych w Polsce;
9. Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
10. Krajowa Sekcja Nauki NSZZ „Solidarność”;
11. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
12. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
13. Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;

14. Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
15. Konfederacja Pracodawców Polskich;
16. Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych;
17. Związek Rzemiosła Polskiego;
18. Business Centre Club - Związek Pracodawców;
19. Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
20. Polski Związek Logopedów - Zarząd Główny;
21. Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
22. Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
23. Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
24. Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
25. Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
26. Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;
27. Rada Pomocy Społecznej;
28. Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Projekt otrzymała również Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Na realizację programu przeznacza się 50 300 tys. zł z budżetu państwa na 2008 rok, z tego 11 300 tys. zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 34 budżetu państwa „Wyprawka szkolna” oraz 39 000 tys. zł ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 35 budżetu państwa „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”.

Środki niewykorzystane podlegają zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 z późn. zm.).

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Rozporządzenie nie będzie miało bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.